

V Bruselu dne 3.3.2017
COM(2017) 109 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 ze dne 25.
listopadu 2009 o statistice pesticidů**

1. ÚVOD

Článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 o statistice pesticidů¹ (dále jen „nařízení“) stanoví:

„Komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě každých pět let zprávu o uplatňování tohoto nařízení. V této zprávě se hodnotí především kvalita předávaných údajů, jak je uvedeno v článku 4, metody shromažďování údajů, zatížení podnikatelských subjektů, zemědělských podniků a vnitrostátních správních orgánů a užitečnost těchto statistických údajů v souvislosti s tematickou strategií udržitelného používání pesticidů, zejména pokud jde o cíle stanovené v článku 1. Zpráva případně obsahuje návrhy zaměřené na další zlepšení kvality údajů a metod jejich shromažďování, čímž se zlepší rozsah a srovnatelnost údajů, a sníží zatížení podnikatelských subjektů, zemědělských podniků a vnitrostátních správních orgánů. První zpráva se předloží do 31. prosince 2016.“

2. PŮSOBNOST A OBSAH

Podle čl. 2 písm. a) nařízení se „pesticidy“ rozumí „přípravky na ochranu rostlin, jak jsou definovány v čl. 2 odst. 1 nařízení (ES) č. 1107/2009², nebo jako biocidní přípravky, jak jsou definovány v čl. 2 odst. 1 směrnice 98/8/ES“³. Nařízení stanoví, že členské státy předávají Komisi každoročně své statistické údaje o pesticidech uváděných na trh každý rok (statistiky o prodeji pesticidů). Kromě toho musí každých pět let poskytnout statistiky o pesticidech, které se používají v zemědělství (statistiky o používání pesticidů). Tyto údaje by měly obsahovat důvěrné údaje. Členské státy mají rovněž povinnost předložit Komisi zprávy o kvalitě předávaných údajů a Komise pak musí kvalitu těchto údajů vyhodnotit.

2.1. Statistiky o prodeji pesticidů

U pesticidů uváděných na trh je sledovaným obdobím kalendářní rok. Prvním sledovaným obdobím byl druhý kalendářní rok následující po 30. prosinci 2009. Údaje musí být předány do 12 měsíců od konce sledovaného roku a zprávy o kvalitě o tři měsíce později. Dosud předané údaje a zprávy o kvalitě se týkají sledovaných let 2011 až 2014 včetně.

2.2. Statistiky o používání pesticidů

Pro statistiky o používání pesticidů v zemědělství musí být sledovaným obdobím období maximálně 12 měsíců v rámci každého pětiletého období. První pětileté období začalo prvním kalendářním rokem následujícím po 30. prosinci 2009. Tyto údaje a zprávy o kvalitě

¹ Úř. věst. L 324, 10.12.2009, s. 4.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

³ Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1. Je třeba uvést, že směrnice 98/8/ES byla s účinkem od 1. září 2013 zrušena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1). Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na nařízení (EU) č. 528/2012.

se očekávají do 12 měsíců od skončení každého pětiletého období. Předávání údajů a zpráv o kvalitě za první pětileté období (sledované roky 2010–2014 včetně) tedy bylo uzavřeno v prosinci 2015.

Pro oba soubory údajů musí Komise (Eurostat) údaje před zveřejněním agregovat a řádně zohlednit ochranu důvěrných údajů od členských států. To znamená, že Komise (Eurostat) nemůže poskytnout žádné statistiky o jednotlivých účinných látkách.

Následující kapitoly poskytují přehled o celkovém hodnocení kvality údajů o prodeji pesticidů předaných členskými státy. Toto hodnocení vychází ze zpráv o kvalitě poskytnutých členskými státy, jak vyžaduje článek 4 nařízení. Použitá kritéria kvality jsou stanovena v čl. 12 odst. 1 (*Statistická kvalita*) nařízení (ES) č. 223/2009⁴. Ověřování zpráv o kvalitě pro statistiky o používání pesticidů dosud nebylo dokončeno, a tyto zprávy proto nejsou níže analyzovány.

2.3. Metody shromažďování údajů a zdroje

U většiny z 28 členských států i Norska jsou všechny základní primární údaje týkající se prodeje pesticidů odvozeny z administrativních zdrojů, u kterých je vykazování podle práva povinné. Všechny země s výjimkou Dánska, Slovinska a Norska považují veškeré informace týkající se jednotlivých respondentů za důvěrné. Většina zemí nemá žádné veřejné databáze a agregované údaje jsou obvykle k dispozici ve statistických publikacích a/nebo na internetových stránkách. V Belgii a Norsku jsou individuální údaje k dispozici na vyžádání. Vzhledem k tomu, že Švýcarsko má výjimku, nejsou v případě této země k dispozici žádné zprávy o kvalitě. Bližší informace jsou uvedeny v příloze I.

2.4. Kvalita předávaných údajů

Všechny členské státy, Švýcarsko a Norsko dodržují požadavky, pokud jde o pokrytí a včasnost jejich údajů. Většina zemí poskytuje své soubory údajů včas a když jsou vyžadovány další kontroly nebo opravy, reaguje v duchu dobré spolupráce.

Pokud jde o přesnost, spolehlivost a srovnatelnost, většina zemí uvedla, že jelikož jejich primární údaje o prodeji pesticidů byly shromažďovány z administrativních zdrojů nebo od držitelů povolení, měly za to, že předané údaje byly přesné. Kromě toho výběrové chyby nebyly relevantní, protože byly shromažďovány pouze skutečné administrativní hodnoty a nebyly použity odhady ani výběrové soubory. Použité způsoby shromažďování údajů však byly různé.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164).

Komise se proto domnívá, že všechny primární údaje o prodeji pesticidů jsou přesné a spolehlivé, neboť nebyly použity žádné výpočty nebo odhady hodnot, které měly statistiky měřit. V důsledku toho se i agregované údaje týkající se prodeje pesticidů považují za přesné a spolehlivé.

Obecně řečeno, většina zemí uvedla, že učinila následující preventivní opatření k zajištění požadované statistické kvality svých údajů:

- časté revize a aktualizace jejich dotazníků,
- zohledňování problémů a doporučení hlášených ze strany respondentů v předcházejících letech,
- používání úplného seznamu povolených přípravků,
- podrobování údajů interním postupům kontroly kvality,
- uchovávání důvěrných statistických údajů v zabezpečeném prostředí.

Údaje o prodeji pesticidů poskytují kvalitní odhad celkového množství pesticidních přípravků uváděných na trh v jednotlivých státech. Mohou doložit trendy v oblasti nových typů pesticidů, množství přípravků v průběhu času a následných rizik pro lidské zdraví a životní prostředí. Tyto odhady by v budoucnu mohly být vylepšeny pomocí rozlišení mezi povolením pro profesionální použití a pro použití „doma a na zahradě“ (tj. pro zemědělské a jiné než zemědělské účely). Mohly by být rovněž zváženy další kontroly kvality údajů pro objem zbývajících zásob. Další informace jsou uvedeny v příloze II.

3. RELEVANCE - UŽITEČNOST STATISTICKÝCH ÚDAJŮ A JEJICH ŠÍŘENÍ

3.1. Informace získané od zúčastněných stran

Konzultace s příslušnými útvary a agenturami Komise poskytly níže uvedené důležité body ke zvážení:

- Veškeré právní předpisy týkající se pesticidů by měly vyhovovat harmonizovaným ukazatelům rizika, které musí Komise vypracovat podle článku 15 směrnice o udržitelném používání pesticidů⁵, a měly by usnadňovat výpočet ukazatelů rizika „za použití shromážděných statistických údajů“. Úkol shromážďovat statistické údaje o pesticidech nelze považovat za zcela oddělený od úkolu používat tyto údaje pro výpočet rizika. Zdálo by se logické, že by ukazatele rizik měly být známy předem, a to předtím, než bude přijato jakékoli rozhodnutí o údajích, které mají být pro tento účel shromážděny. Další diskuze se považují za nezbytné a členské státy musí být konzultovány také v rámci pracovní skupiny podle směrnice o udržitelném používání pesticidů.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71).

- Zúčastněné strany navrhují upravit právní předpisy tak, aby mohly být zveřejněny číselné údaje agregované na nižší úrovni, protože by mohly být potřebné pro výpočet ukazatelů rizika. Byly uznány problémy týkající se shromažďování relevantních údajů o používání pesticidů zemědělci a souvisejících nákladů členských států a rovněž problém s dosažením dohody na úrovni celé EU o tom, které plodiny jsou relevantní, neboť ty se mohou mezi různými klimatickými pásmy v Evropě výrazně lišit.
- Pesticidy jsou jednou z příčin znečištění a mají přímý účinek zejména na stav biologické rozmanitosti, vodní zdroje a půdu. Aby se zajistilo, že tyto dopady budou řádně řešeny, je nezbytně nutné, aby tvůrci politik byli schopni vyčíslit riziko a úroveň znečištění pesticidy. Díky tomu by rovněž bylo možné lépe provádět stávající nástroje politiky v oblasti životního prostředí a identifikovat zbývající nedostatky této politiky pro řešení environmentálních tlaků způsobených pesticidy. V současné době jsou strategiemi, které potřebují tyto údaje, strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, společná zemědělská politika, rámcová směrnice o vodě a tematická strategie týkající se půdy.
- Statistika pesticidů je příliš agregovaná na to, aby mohla poskytnout účinné informace pro posouzení rizik pro životní prostředí. Důkladná analýza dopadů používání pesticidů na ekosystémy by vyžadovala údaje o tom, které konkrétní účinné látky v pesticidech se používají na které plodiny, jakož i informace o typech ekosystémů, v nichž jsou tyto plodiny umístěny. Údaje o nebezpečí, tj. o (eko)toxikologických vlastnostech, jsou pro účinné látky specifické. To znamená, že jediný způsob, jak účinně kombinovat údaje o nebezpečí s údaji o expozici s cílem pochopit dané riziko, je mít k dispozici údaje o míře používání konkrétních účinných látek v pesticidech podle jednotlivých plodin, oblastí a typů ekosystému. Kromě toho by bylo třeba použít kumulativní metody posuzování rizik, aby bylo možné porozumět tomu, jak interagují směsi účinných látek, safenerů a synergentů, aby se vytvořil kombinovaný účinek v pesticidech.
- Nařízení nevyžaduje od členských států informace o typu ekosystému, v němž se látky používají. Dopad směsí účinných látek na ekosystém, v němž se plodina nachází, závisí na charakteristikách daného ekosystému, včetně biotických a abiotických znaků. Dohodnutou typologii ekosystémů poskytuje projekt „Mapování a posuzování ekosystémů a jejich služeb“⁶. Tato typologie by mohla sloužit jako základ pro vykazování členskými státy ohledně používání pesticidů podle typu ekosystému a obohatit naše chápání rizik pesticidů pro životní prostředí. Důkladná analýza rizik pro životní prostředí spojených s pesticidy je zapotřebí proto, aby se podpořilo srovnávací posouzení látek, které se mají nahradit, jak je vyžadováno podle článku 50 nařízení (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh. S údaji, které jsou v současné době k dispozici, to není možné provést.

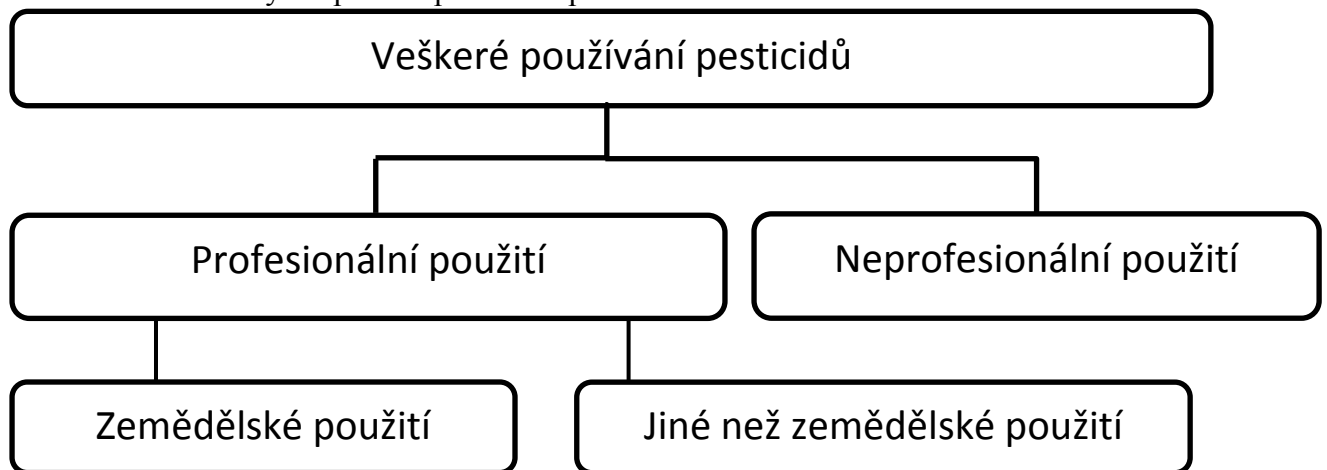
⁶ <http://biodiversity.europa.eu/maes>

- Kdyby statistika pesticidů byla k dispozici na dostatečně podrobné úrovni, mohla by být velmi užitečná pro provádění zpětných posouzení skutečných úrovní rizik, která se očekávají od celkového používání pesticidů v EU, pro zdraví lidí a zvířat a pro životní prostředí. To by umožnilo odhadnout trendy vycházející z rizik, které by doplnily trendy týkající se prodeje. Vzhledem k tomu, že každá pesticidní účinná látka má jinou toxicitu a pravděpodobnost expozice, trendy vycházející ze souvisejících rizik pro zdraví lidí a zvířat a pro různé skupiny necílových organismů by mohly být velmi hodnotné pro podporu politik EU v oblasti veřejného zdraví, ochrany spotřebitele, zdraví zvířat a ochrany životního prostředí. Tato posouzení by doplňovala roční posouzení rizik pro spotřebitele na základě úrovní reziduí pesticidů monitorovaných členskými státy.
- Rovnováhy mezi důvěrností a relevancí nebo užitečností údajů by bylo možno dosáhnout využitím různých možností agregace, například na základě toxicity a způsobů použití. Navrhuje se proto dialog mezi útvary Komise, agenturami a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami, aby se prozkoumaly možnosti, které by mohly pomoci maximalizovat relevantnost a užitečnost údajů v budoucnosti.

3.2. Studie o používání pesticidů pro jiné než zemědělské účely

Zemědělství je samozřejmým a pravděpodobně největším profesním odvětvím, které používá pesticidy. Nicméně i jiní profesionální či amatérští uživatelé mohou také více či méně významným způsobem přispět k celkovému množství používaných pesticidů. Porovnání množství pesticidů používaných v zemědělství s celkovým množstvím pesticidů uváděným na trh je plánováno ve zprávě o kvalitě, která bude doprovázet údaje o používání pesticidů v zemědělství. Nařízení se týká jak ročních statistik o uvádění pesticidů na trh, tak i statistik o zemědělském použití pesticidů. Chybí však konzistence mezi těmito dvěma soubory, jelikož nejsou k dispozici žádné informace o pesticidech používaných pro jiné než zemědělské účely. To bylo rovněž zmíněno v rámci jednání před schválením nařízení, a proto byla v oddíle 6 (Zpráva o kvalitě) přílohy II nařízení doplněna nová odrážka, která zní: „– souhrnný popis komerčního používání pesticidů pro jiné než zemědělské účely v rámci pilotních studií, které předloží Komise (Eurostat).“

Graf 1 Přehled různých způsobů používání pesticidů

V roce 2011 udělila Komise granty na pilotní studie pro odhad komerčního i nekomerčního používání pesticidů pro jiné než zemědělské účely. O tyto granty požádalo pět zemí (Belgie, Itálie, Litva, Lotyšsko a Rumunsko). Kromě toho má Komise informace o tom, že taková zjišťování byla provedena v Nizozemsku a ve Spojeném království.

Pilotní zjišťování se zaměřila na sektory, jako jsou:

- krajiny nebo zahrady s terénní úpravou, venkovní rekreační oblasti, parky,
- plochy a zařízení určené pro sport a trávení volného času,
- železnice,
- dálnice a silnice,
- letiště a námořní přístavy,
- archeologická naleziště,
- majitelé zelinářských zahrad / zemědělci vykonávající tuto činnost jako zájmovou,
- státní lesy,
- zahrady a parky,
- jiné.

Hlavní ponaučení vyplývající z dřívějších opatření a z pilotních studií jsou tato:

1. mezi členskými státy nebo dokonce mezi regiony jednotlivých členských států existuje velká rozmanitost v typech používání pesticidů pro jiné než zemědělské účely;
2. hlavní oblasti použití lze identifikovat a jsou pro většinu členských států společné;
3. omezený seznam účinných látek souvisí s hlavními způsoby použití;
4. různá odvětví použití vyžadují různé metody shromažďování údajů nebo kombinaci metod.

Kromě zjevných rozdílů v situaci na celostátní nebo regionální úrovni jsou některé hlavní prvky společné pro všechny členské státy a měly by být základem pro veškerá zjišťování týkající se používání pesticidů v jiných než zemědělských odvětvích. Jedná se o:

1. obytné oblasti (včetně používání doma a na zahradě);
2. veřejné prostory (včetně golfových hřišť);
3. průmyslové oblasti;
4. infrastrukturu;
5. lesy.

Tyto oblasti činnosti by měly být zahrnuty jako prioritní a měly by být základem pro srovnávání statistik o používání pesticidů pro jiné než zemědělské účely mezi členskými státy nebo regiony.

3.3. Rozšíření oblasti působnosti nařízení

Podle 5. bodu odůvodnění nařízení se očekává, že oblast působnosti se rozšíří i na biocidní přípravky. Ve své zprávě⁷ o udržitelném používání biocidů Komise uvedla, že se nezdá vhodné jednoduše rozšířit oblast působnosti směrnice o udržitelném používání pesticidů na biocidní přípravky. Z tohoto důvodu Komise rovněž považuje za zbytečné rozšířit oblast působnosti nařízení na biocidní přípravky, i když to byl počáteční záměr.

4. NÁKLADY A ZÁTĚŽ

Náklady a administrativní zátěž spojené s tímto zjišťováním z velké části závisí na zvolené metodě zjišťování.

Statistiky o prodeji pesticidů vycházejí v mnoha členských státech z administrativních údajů, které uchovávají orgány příslušné pro pesticidy nebo držitelé povolení (viz příloha I). To znamená, že tyto náklady souvisí s kontaktováním těchto orgánů nebo (často poměrně omezeného počtu) držitelů povolení, aby tyto údaje mohly být vyžádány, a poté se zpracováním těchto údajů. I když nejsou k dispozici žádné skutečné číselné údaje ze všech členských států, vykázany počet příslušných pracovních dnů a skutečné náklady jsou ve většině případů poměrně nízké. Náklady a zátěž vykazujících jednotek jsou podle zpráv rovněž celkem přiměřené, jelikož požadované údaje musí být zaznamenávány tak jako tak, jelikož to vyžaduje nařízení (ES) č. 1107/2009.

Statistiky o používání pesticidů vyžadují informace, které mají být vykazovány na úrovni zemědělských podniků, což má za následek vyšší zátěž. To znamená, že musí být určen výběrový soubor, musí být připraveny dotazníky a v případě, že nebyl vyvinut elektronický systém pro shromažďování údajů, musí být vysláni tazatelé nebo rozeslány dopisy. Celkové náklady do značné míry závisí na zvolené metodě, což je zjevné také z informací předávaných Komisi. Ze zpráv nelze vyvodit žádné přímé závěry o souvisejících nákladech, jelikož informace nejsou pro tento účel dostatečně podrobné.

Jak již bylo vysvětleno, ve většině zemí pocházejí informace přímo od zemědělců. Podle nařízení (ES) č. 1107/2009 musí profesionální uživatelé (zemědělci nebo podnikatelé) vést záznamy o svém používání pesticidů. To znamená, že tyto informace by měly být snadno k dispozici v případě, že má zemědělec odpovědět tazateli nebo vyplnit dotazník. To se odráží ve zprávách o kvalitě, které v mnoha případech ukazují, že zemědělské podniky potřebují k vyplnění dotazníků jen omezenou dobu – cca od 15 minut do dvou hodin na jedno zjišťování (prováděné každých 5 let).

⁷ COM(2016) 151
(http://ec.europa.eu/health/biocides/docs/2016_report_sustainableuse_biocides_en.pdf)

5. ZKUŠENOSTI Z PRVNÍCH PĚTI LET

Údaje týkající se prodeje pesticidů se předávají každoročně od prosince 2012 (údaje za rok 2011). Přes určité počáteční technické problémy v rámci Komise jsou tyto postupy nyní dostatečně vyspělé a fungují dobře. První údaje o zemědělském použití pesticidů byly Komisi předány na konci roku 2015. Dodnes nebylo vzhledem ke značnému objemu komplexních údajů možno tyto údaje zcela zpracovat, což znamená, že dosud nejsou k dispozici pro uživatele. Proto dosud nebylo provedeno žádné hodnocení jejich užitečnosti. Přesto jsou níže uvedeny některé zjištěné nedostatky a doporučení.

5.1. Dostupnost podrobných údajů o pesticidech

Nařízení zakazuje zpřístupnění údajů o jednotlivých účinných látkách. Podle čl. 3 odst. 4: „Z důvodu důvěrnosti agreguje Komise (Eurostat) údaje před zveřejněním podle chemických tříd nebo kategorií přípravků, jak jsou uvedeny v příloze III, a řádně zohlední ochranu důvěrných údajů na úrovni jednotlivých členských států. Vnitrostátní orgány a Komise (Eurostat) používají důvěrné údaje výlučně pro statistické účely v souladu s článkem 20 nařízení (ES) č. 223/2009.“

V důsledku toho nemůže Komise zveřejnit údaje o jednotlivých účinných látkách. Kromě toho není vždy možné šířit agregované údaje, pokud existuje přímé nebo nepřímé riziko, že by mohly být identifikovány statistické jednotky, což je v oblasti statistiky obecné pravidlo, které slouží k ochraně osobních údajů.

Kdyby se statistiky o prodeji shromažďovaly od maloobchodních prodejců, znamenalo by to velký počet statistických jednotek, což by obnášelo jen malé problémy s důvěrností údajů. Ukázalo se však, že většina členských států shromažďuje údaje přímo od držitelů povolení. Tyto údaje se poskytují buď formou administrativních údajů, které se předávají orgánům příslušným pro pesticidy, nebo prostřednictvím dotazníku. U většiny účinných látek to znamená, že existuje pouze jeden poskytovatel údajů, což vede k tomu, že tyto informace jsou důvěrné. Vzhledem k tomu, že existuje mnoho tříd, v nichž je obsaženo pouze několik málo látek, nebo pro mnoho látek v dané skupině existuje tentýž výrobce/dovozce, vedlo to k situaci, kdy je značná část agregovaných údajů na vyšších úrovních rovněž důvěrná. Komise se domnívá, že údaje o prodeji právně vyžadované nařízením jednotlivé země úspěšně shromažďují a předávají Komisi. Domnívá se rovněž, že celková kvalita těchto údajů je dobrá. Uplatnění pravidel důvěrnosti na podstatnou část údajů však snižuje hodnotu statistických informací poskytovaných uživatelům. Proto nelze dospět k závěru, že nařízení nyní vyhovuje potřebám uživatelů.

5.2. Statistiky o prodeji pesticidů

Srovnání objemů prodeje pesticidů mezi jednotlivými zeměmi a v průběhu let není jednoduché, neboť vnější faktory, jako jsou klimatické podmínky, půda a výrobní metody, mohou mít velký dopad na potřebné druhy a množství pesticidů.

Místo, kde je přípravek prodán, nemusí být místem, kde je nakonec použit, a pesticidy mohou rovněž prodávat přímo zemědělcům maloobchodní prodejci v sousedních zemích. To sice může představovat pouze malý zlomek celkového prodeje pesticidů, ale tato množství nejsou ve statistikách o prodeji přiměřeně zohledněna. Rovněž může docházet k prodlevám mezi prodejem pesticidů a jejich použitím v závislosti na tom, zda se kupují do zásoby, nebo pro přímé použití.

Mnoho uživatelů by chtělo získat podrobné údaje o objemu prodaných jednotlivých účinných látek. Avšak ani Komise, ani národní statistické úřady nemohou tyto informace poskytnout, protože musí dodržovat požadavky nařízení a pravidla důvěrnosti.

Nařízení je, jak je uvedeno výše, velmi restriktivní ohledně způsobu, jakým smí Komise údaje šířit. Všechny údaje musí být agregovány do tříd a skupin bez ohledu na to, zda tyto údaje považují členské státy za důvěrné. Komise se navíc nesmí odchýlit od tříd stanovených v příloze III nařízení.

Vzhledem k tomu, že uživatelé se často zajímají o konkrétní účinné látky nebo skupiny látek, které se odlišují od předem stanovených tříd, nařízení by mohlo být vnímáno jako příliš omezující. Neumožňuje provést řádné analýzy. Dobrým příkladem jsou nedávné diskuze o neonicotinoidech, což je skupina pesticidů, které mohou poškozovat včely. Dotčené účinné látky nejsou všechny obsaženy v týchž chemických skupinách v příloze III, což znamená, že Komise nebyla schopna poskytnout tvůrcům politik všechny příslušné údaje.

Nařízení stanoví, že jedinou jednotkou, která se má používat, je hmotnost, avšak biologické pesticidy by se neměly vyjadřovat pomocí hmotnosti, ale pomocí „kolonií tvořících jednotek“. To působí problémy, a to jak poskytovatelům, tak uživatelům údajů, jelikož poskytnuté údaje postrádají smysl nebo musí být ještě před předáním a použitím změněny. Tomuto čistě technickému problému je třeba věnovat další úsilí.

5.3. Statistiky o používání pesticidů

Nařízení stanoví, že pro účely statistiky zemědělského použití pesticidů musí každý členský stát rozhodnout, které plodiny budou vybrány pro zjišťování během pětiletého sledovaného období, aby byl výběr reprezentativní, pokud jde o plodiny pěstované v daném členském státě a používané látky. Výběr plodin musí zahrnovat nejdůležitější plodiny z hlediska národních akčních plánů pro pesticidy. Jelikož však národní akční plány ne vždy obsahují odkaz na nejdůležitější plodiny, výběr plodin bývá poměrně různorodý. To vedlo k situaci, kdy existuje riziko, že nebude možné provést úplné srovnání údajů o používání pesticidů u jednotlivých plodin mezi jednotlivými zeměmi.

Sledovaným obdobím musí být období nejvýše dvanácti měsíců, v němž jsou zjišťována veškerá použití v rámci ochrany rostlin týkající se přímo nebo nepřímo dané plodiny, v průběhu pětiletého období. Sledované období si členské státy mohou zvolit kdykoliv během daného pětiletého období a může být zvoleno nezávisle pro každou zvolenou plodinu. To

vedlo k situaci, kdy si země zvolily různá sledovaná období, a proto potenciálně nebude možné srovnat údaje za tentýž rok mezi jednotlivými zeměmi, ani poskytnout jakékoli výsledky na úrovni EU.

6. NÁVRHY NA DALŠÍ ZLEPŠENÍ

Komise se s ohledem na stanovisko příslušných zúčastněných stran domnívá, že je nutné dále upravit právní předpisy týkající se prodeje pesticidů tak, aby všechny údaje, které nejsou důvěrné, mohly být zpřístupněny veřejnosti, a to jak pro jednotlivé účinné látky, tak i v různých formách agregace.

Komise se domnívá, že je rovněž důležité dále upravit právní předpisy týkající se statistiky o používání pesticidů, aby se zajistil soudržnější přístup a pokrytí v jednotlivých členských státech. To by mohlo zahrnovat konkrétní společná sledovaná období a jasné požadavky na pokrytí u plodin, které mají být předmětem zjišťování. Pravidla týkající se pokrytí by mohla být založena na statistice o produkci plodin (mohla by se vztahovat na určitý procentní podíl plodin na orné půdě a trvalých kultur) a na analýzách možných rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, a to na základě prodeje účinných látek. Tato pravidla by byla vytvořena v úzké spolupráci mezi příslušnými útvary Komise a agenturami a odborníky z členských států.

V neposlední řadě Komise spolu se zúčastněnými stranami vypracovala strategii pro zemědělskou statistiku do roku 2020 a na další období⁸. Tato strategie navrhuje, aby veškeré zemědělské statistiky, s výjimkou souhrnných zemědělských účtů, byly seskupeny do dvou rámcových nařízení. Komise důrazně doporučuje, aby statistika pesticidů byla rovněž spojena s ostatními oblastmi zemědělské statistiky.

⁸

[Strategie pro zemědělskou statistiku do roku 2020 a na další období – v konečném znění](#)

PŘÍLOHA I

Informace obsažené v této příloze jsou založeny národních zprávách o kvalitě, které poskytly jednotlivé země podle nařízení.

	ODPOVĚDNÉ VNITROSTÁTNÍ ORGÁNY – PRODEJ PESTICIDŮ	METODY SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ
BE	Federální veřejná služba pro zdraví, bezpečnost potravinového řetězce a životní prostředí	Administrativní údaje; držitelé povolení (výrobci, dovozci a vývozci) jsou povinni vykazovat množství uváděná na trh
BG	Ministerstvo pro zemědělství a potraviny	Administrativní údaje založené na prohlášení autorizovaných distributorů
CZ	Český statistický úřad	Administrativní údaje; podnikatelé, kteří uvádějí přípravky na trh nebo je skladují pro vývoz do třetích zemí mají povinnost vykazovat údaje Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (ÚKZUZ). Shromažďování údajů probíhá online a/nebo prostřednictvím tištěných dotazníků
DK	Dánská agentura na ochranu životního prostředí, dánské Ministerstvo pro životní prostředí a potraviny	Administrativní údaje. Dánští držitelé povolení mají povinné vykazování v elektronické podobě a zahraniční držitelé povolení e-mailem
DE	Spolkový úřad pro ochranu spotřebitelů a bezpečnost potravin (BVL)	Administrativní údaje; držitelé povolení (včetně držitelů povolení k souběžnému obchodu), výrobci a distributoři musí vykazovat objemy prodávané vnitrostátně nebo vyvážené objemy, včetně prodeje pro nouzové situace
EE	Estonský statistický úřad	Úplné zjišťování u všech dovozců a dodavatelů prostřednictvím internetové aplikace a/nebo prostřednictvím dotazníků zasílaných poštou
IE	Ministerstvo pro zemědělství, potraviny a rybolov	Údaje se shromažďují na základě úplného soupisu. Administrativní údaje se získávají od všech držitelů povolení přípravků a od společností uvádějících přípravky na trh
EL	Řecký statistický úřad (ELSTAT)	Statistické zjišťování u všech prodejců na území této země vedené Ministerstvem pro rozvoj venkova a potraviny, a to prostřednictvím dopisu či e-mailu. Od roku 2014 mají prodejci povinnost zaznamenávat údaje online

	ODPOVĚDNÉ VNITROSTÁTNÍ ORGÁNY – PRODEJ PESTICIDŮ	METODY SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ
ES	Ministerstvo pro zemědělství, potraviny a životní prostředí	Elektronický dotazník/zjišťování (v rámci území této země i mimo něj) u oprávněných držitelů a respondentů, na které byla převedena práva pro uvádění na trh. Administrativní údaje poskytuje S.G. Sanidad Vegetal
FR	Ministerstvo pro zemědělství, potraviny a lesnictví	Administrativní údaje; distributoři mají povinnost vykazovat prodej vodohospodářským úřadům. Číselné údaje o prodeji jsou pak dále zpracovávány Ministerstvem životního prostředí
HR	Chorvatský statistický úřad	Administrativní údaje; Ministerstvo zemědělství je odpovědné za shromažďování údajů od distributorů a prodejních míst
IT	Italský národní statistický úřad (ISTAT)	Úplné zjišťování u všech distributorů poštou
CY	Statistický úřad Kypru (CYSTAT)	Poštovní nebo elektronický dotazník/zjišťování u dodavatelů. Administrativní údaje poskytuje Ministerstvo zemědělství
LV	Lotyšský státní úřad pro ochranu rostlin (SPPS)	Úplné zjišťování (v papírové a/nebo elektronické podobě) u všech respondentů – distributorů
LT	Litevský statistický úřad	Úplné zjišťování u všech výrobců a držitelů povolení
LU	Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques (STATEC)	Zjišťování u prodejců (maloobchodníků či velkoobchodníků) a družstev
HU	Maďarský centrální statistický úřad	Národní úřad pro bezpečnost potravinového řetězce (Ministerstvo pro rozvoj venkova) shromažďuje údaje od držitelů povolení
MT	Národní statistický úřad (NSO)	Úplné zjišťování online u oprávněných dovozců
NL	Nizozemský statistický úřad	Administrativní údaje získané od Úřadu na ochranu rostlin (NVWA)
AT	Rakouský statistický úřad (STAT), Rakouská agentura pro zdraví a bezpečnost potravin (AGES)	Povolení; držitelé povolení a distributoři jsou povinni vykazovat údaje rakouskému Spolkovému úřadu pro bezpečnost potravin

	ODPOVĚDNÉ VNITROSTÁTNI ORGÁNY – PRODEJ PESTICIDŮ	METODY SHROMAŽĎOVÁNÍ ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ
PL	Ústřední statistický úřad	Úplné zjišťování prováděné ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a rozvoje venkova a s Úřadem pro ochranu rostlin – Národním výzkumným ústavem
PT	Portugalský statistický úřad (INE), vnitrostátní orgán (DGAV)	Administrativní údaje se získávají od vnitrostátního orgánu Direção Geral de Alimentação e Veterinária (DGAV)
RO	Národní statistický úřad	Úplné zjišťování na základě osobních rozhovorů prováděné ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a rozvoje venkova (Národní agentura pro ochranu rostlin). Zahrnuje certifikované prodejní jednotky, hospodářské subjekty a fyzické osoby
SI	Statistický úřad Republiky Slovinsko	Administrativní údaje vykazované Správnímu orgánu Republiky Slovinsko pro bezpečnost potravin, veterinární lékařství a ochranu rostlin (UVHVVR)
SK	Slovenský statistický úřad	Administrativní údaje; Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský shromažďuje údaje od držitelů povolení nebo držitelů povolení k souběžnému obchodu
FI	Finská agentura pro bezpečnost a chemické látky (Tukes)	Finská agentura pro bezpečnost a chemické látky (Tukes) shromažďuje údaje prostřednictvím pošty nebo e-mailu od držitelů povolení nebo jejich zástupců
SE	Švédská agentura pro chemické látky (KemI)	Agentura shromažďuje údaje od držitelů povolení
UK	Ředitelství pro regulaci chemických látek	Dobrovolné elektronické zjišťování u podniků vedené radou British Crop Production Council jménem Národního statistického úřadu (ONS)
NO	Norský úřad pro bezpečnost potravin	Administrativní údaje od dovozců a výrobců

PŘÍLOHA II

Informace obsažené v této příloze jsou založeny národních zprávách o kvalitě, které poskytly jednotlivé země podle nařízení.

	KVALITA PŘEDÁVANÝCH ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ	UŽITEČNOST STATISTIKY O PRODEJI PESTICIDŮ
BE	Nejsou vyžadovány žádné odhady a nadhodnocené údaje jsou spíše nepravděpodobné vzhledem k propojení mezi vykazovanými údaji a poplatky	Údaje se používají pro výpočet ročního poplatku za uvádění pesticidů na trh a pro odhad celkového množství použitého na vnitrostátní úrovni a následných rizik pro člověka a životní prostředí
BG	Údaje jsou komplexní a zahrnují veškerý dostupný vývoz a dovoz	Údaje jsou specifické, jelikož existuje pouze několik potenciálních uživatelů
CZ	Zdroje zahrnují všechny jednotky, které jsou z právního hlediska povinny vykazovat údaje, a všechny přípravky uváděné na trh	Údaje používá zejména ÚKZÚZ pro účely fytosanitárních kontrol, plánování a provádění kontrol dodržování předpisů ze strany distributorů
DK	Objem prodeje se vykazuje jako celkový objem prodeje každého jednotlivého přípravku	Uživatelé jsou politici, sektor zemědělství, nevládní organizace a veřejnost. Použití údajů zahrnuje sledování cíle redukce zatížení pesticidy o 40 % do konce roku 2015 v porovnání s rokem 2011 (dánská strategie pro pesticidy 2013–2015, nyní prodloužena o jeden rok)
DE	Celková přesnost údajů se považuje za vyhovující, i když problémem by mohla být míra neodpovědí, především v důsledku nesprávných kontaktních údajů společností provozujících souběžný obchod. Neúplné pokrytí v důsledku nezákonného obchodu nelze odhadnout	Spolkový úřad pro ochranu spotřebitelů a bezpečnost potravin (BVL) používá údaje pro interní monitorování po získání registrace. Údaje jsou rovněž zveřejňovány v německé statistické ročence pro potraviny, zemědělství a lesnictví a ve spolkovém věstníku („Bundesanzeiger“). Tyto údaje obdrží rovněž Julius Kühn Institut (JKI), Spolkové výzkumné středisko pro pěstované rostliny. Ostatním orgánům, např. Federální agentuře pro životní prostředí (UBA) nebo výzkumným institucím, se na vyžádání poskytují údaje o prodeji pro konkrétní látky

	KVALITA PŘEDÁVANÝCH ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ	UŽITEČNOST STATISTIKY O PRODEJI PESTICIDŮ
EE	Kvalita statistických údajů je poměrně vysoká, protože jsou zahrnuty veškeré prodejní společnosti a míra odpovědí byla vysoká	K uživatelům patří Zemědělská rada, Výzkumné středisko pro zemědělství, Ministerstvo zemědělství, další ministerstva, výzkumné a vzdělávací instituce, média, jiné organizace a společnosti a soukromé osoby
IE	Údaje získané od držitelů povolení přípravků a od společností uvádějících přípravky na trh poskytují skutečný číselný údaj. V důsledku toho se kvalita údajů považuje za vysokou	Bylo obdrženo pouze několik žádostí o tyto údaje. Společnosti a držitelé povolení mají přístup do tohoto rejstříku a mohou si zobrazit informace pro každý přípravek
EL	Zavedením internetového systému se zlepšila celková kvalita. Zejména míra odpovědí se v porovnání s nízkou úrovní v minulosti zvýšila	Ministerstvo pro rozvoj venkova a potravin, vláda, tisk, média a akademičtí výzkumní pracovníci tyto údaje používají ke snížení rizik spojených s pesticidy
ES	Údaje jsou podrobeny procesu zajištění vnitřní soudržnosti	Údaje slouží k posouzení dopadu veřejných politik a pro výpočet příslušných ukazatelů v oblasti zdraví a souvisejících rizik pro životní prostředí
FR	Systém vykazování se týká prodeje konečným uživatelům (nebo nákupů v zahraničí ze strany koncových uživatelů). To brání dvojitmu započtení v souvislosti s převody povolení nebo zprostředkovateli v prodejním řetězci	V současnosti nejsou známy žádné specifické potřeby uživatelů
HR	<i>Země neposkytla žádné informace</i>	Uživatelé údajů jsou státní orgány, orgány místní správy a právnické a fyzické osoby
IT	Vcelku uspokojivá	Údaje používá především Ústav pro ochranu a výzkum životního prostředí (ISPRA) a Ministerstvo zemědělství k posouzení rizik pro člověka a životní prostředí
CY	Zjišťování bylo vyčerpávající a pokrytí bylo úplné, neboť v zemi existovalo pouze několik dodavatelů	Údaje splňují potřeby Ministerstva zemědělství
LV	Celková kvalita statistických výstupů se považuje za dobrou. Hlavní výhodou tohoto postupu je, že shromažďování údajů je založeno na právních předpisech	Zájem o údaje projeví zejména vědci, studenti a média. Statistické informace zběžně splňují potřeby uživatelů dané země

	KVALITA PŘEDÁVANÝCH ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ	UŽITEČNOST STATISTIKY O PRODEJI PESTICIDŮ
LT	Údaje se shromažďují ze spolehlivých zdrojů za použití vysokých metodických standardů	Hlavními uživateli jsou státní a obecní orgány a agentury, mezinárodní organizace, média, výzkumná a podnikatelská sféra a studenti. Údaje se používají k určení možných rizik pro lidské zdraví a životní prostředí
LU	Respondenti se rovněž vyzývají, aby uvedli podíly domácích a zahraničních dodavatelů nebo zprostředkovatelů s cílem odstranit možné dvojí započtení u domácích velkoobchodníků	Statistika o prodeji může být zajímavá pro tvůrce politik, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, environmentální zájmové skupiny a výzkumnou sféru
HU	Množství uvedená na trh se srovnávají a kontrolují s údaji z předchozích let na úrovni jednotlivých přípravků	<i>Země neposkytla žádné informace</i>
MT	Celková kvalita je dobrá. Shromažďování údajů je vyčerpávající a jsou zavedeny podrobné postupy pro ověřování a analýzu údajů	Hlavním uživatelem je Evropská komise
NL	Kvalita údajů se pravidelně přezkoumává na základě rámce, který je založen na definici kvality Evropského statistického systému	Údaje se používají k hodnocení vládní politiky
AT	<i>Země neposkytla žádné informace</i>	Dohled a kontrola
PL	Povinné zjišťování u výrobců, domácích distributorů a dovozců prostřednictvím elektronických dotazníků	Mezi uživatele údajů patří centrální úřady, vědecké a výzkumné ústavy, studenti a společnosti působící v odvětví zemědělství. Údaje mohou být použity za účelem posouzení podmínek a nákladů zemědělské produkce a dopadu na životní prostředí
PT	Ověřování je založeno na srovnání agregovaných údajů s předchozími roky	Údaje se používají k hodnocení trhu a jeho propojení s povoleními k prodeji vydávanými vnitrostátním orgánem

	KVALITA PŘEDÁVANÝCH ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ	UŽITEČNOST STATISTIKY O PRODEJI PESTICIDŮ
RO	<i>Země neposkytla žádné informace</i>	K uživatelům patří Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova, Národní agentura pro ochranu rostlin, Oddělení pro ochranu rostlin, Zemědělská a lesnická akademie věd, Národní institut pro výzkum a vývoj průmyslové ekologie, Středisko aplikované biochemie a biotechnologie, Ministerstvo životního prostředí, vod a lesnictví a Institut pro výzkum a vývoj ochrany rostlin
SI	Údaje se týkají velkoobchodníků na území této země. Údaje však nelze rozčlenit na nižší územní jednotky, protože to neumožňuje vyvodit žádné závěry, pokud jde o to, kde dochází k maloobchodu a skutečnému použití	Používá se jako zástupný ukazatel pro množství účinných látek používaných v zemědělství
SK	Údaje jsou kvalitní a dostatečně přesné a úplné	Hlavním uživatelem je Evropská komise
FI	Kvalitu údajů lze považovat za dobrou	Uživateli údajů jsou orgány v oblasti zemědělství, životního prostředí, bezpečnosti potravin a zdravotnictví, výzkumné instituce a média. Podrobné údaje byly předloženy na vyžádání pro účely výzkumu a monitorování
SE	Údaje se týkají všech přípravků uvedených na trh. Údaje se zpracovávají ručně, a proto se v nich mohou vyskytovat chyby ve výpočtech	Je k dispozici jen velmi málo informací o uživatelích. Trendy jsou často zajímavější než samotné údaje
UK	Kvalitativní měřítko přesnosti se považuje za přijatelné. Nadnárodní společnost, která má odhadem přibližně 8% podíl na trhu Spojeného království co do objemu, údajně opakovaně odmítla údaje poskytnout. Ostatní chybějící odpovědi nebyly považovány za významné, protože většina nereagujících respondentů patří mezi menší hráče na trhu	Mezi potenciální vnitrostátní uživatele patří členové sdružení Crop Protection Association. Jedná se o obchodní sdružení společností Spojeného království, které se zapojují do výroby, přípravy, vývoje a vnitrostátní distribuce pesticidů a přípravků na ochranu plodin pro odbytí určená pro zemědělství, lesnictví, zahradnictví, zahrádkářství, průmysl a místní orgány

	KVALITA PŘEDÁVANÝCH ÚDAJŮ O PRODEJI PESTICIDŮ	UŽITEČNOST STATISTIKY O PRODEJI PESTICIDŮ
NO	Kvalita údajů se považuje za velmi dobrou. Veškerý dovoz a výroba musí být vykázány a potvrzeny účetními společnostmi. Odhady údajů se nevyžadují	Údaje se používají jako základ pro výpočet environmentální daně. K uživatelům patří vládní subjekty, sdružení zemědělců, nevládní organizace, průmysl atd. Údaje jsou k dispozici jak pro účinné látky, tak pro přípravky. Připomínky uživatelů naznačují, že je zapotřebí údajů na regionální úrovni, nikoli pouze na celostátní úrovni. To však není proveditelné kvůli způsobu, jakým jsou údaje shromažďovány